

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL TILL DET KOMMUNALA ARBETSKOLLEKTIVAVTALET FÖR TIMAVLÖNADE 2003–2004

§ 1 Verkställandet av det inkomstpolitiska avtalet

Genom detta arbetskollektivavtal verkställs det 18.11.2002 undertecknade förhandlingsresultatet för det inkomstpolitiska avtalet inom tillämpningsområdet för avtalet för timavlönade.

§ 2 Avtalets innehåll och giltighetstid

Arbetskollektivavtalet är i kraft 1.2.2003–15.2.2005. Efter 15.2.2005 fortsätter avtalet att gälla ett år i sänder, om inte någondera parten skriftligt säger upp det minst sex veckor innan avtalsperioden går ut. Även om avtalet sägs upp är dess bestämmelser i kraft tills parterna gemensamt konstaterar att förhandlingarna om ett nytt avtal har slutförts eller tills någondera parten skriftligt uppger sig anse att förhandlingarna är slutförda.

§ 3 Åtgärder före lönejusteringarna

I Kommunala arbetsmarknadsverkets cirkulär 26/2001 gavs anvisningar för hur arbetstagarna ska placeras in i den glidande tabellen för grundtimlöner. Eftersom inplaceringen i lönegrupper (bilaga 2) skall börja tillämpas 1.2.2003 skall arbetstagarna placeras i rätta lönegrupper så att den allmänna förhöjningen 1.3.2003 kan genomföras. Bilagan om hur yrkena placeras i lönegrupperna har förtydligats, för att den slutliga inplacering som nu görs skall underlättas. Vid inplaceringen skall följande anvisningar iakttas:

- 1 Om alla arbetstagare redan finns inplacerade i rätt lönegrupp krävs inga placeringsåtgärder.
- 2 Om en arbetstagare är inplacerad i en för hög grundtimlönegrupp skall han flyttas ner till rätt lönegrupp. Det belopp som blir över vid flyttningen till en lägre lönegrupp omvandlas till individuellt tillägg, så att den slutliga lönen inte förändras.
- 3 Om en arbetstagare är inplacerad i en för låg grundtimlönegrupp skall han flyttas upp till rätt lönegrupp. Om arbetstagaren inte har något individuellt tillägg står arbetsgivaren för de lönekostnader flyttningen medför. Om arbetstagaren har ett individuellt tillägg, överförs den summa som behövs för flyttningen från det individuella tillägget till grundtimlönen. Efter flyttningen skall det individuella tillägget vara minst 0,1 euro. Om det individuella tillägget inte räcker till för att täcka hela flyttningen står arbetsgivaren för den resterande kostnaden.

De löner som gäller efter att ändringarna i lönestrukturen genomförts utgör grunden för betalning av den allmänna förhöjningen 1.3.2003. Eventuella ändringar i lönekostnaderna som föranleds av lönegrupp-sändringar betalas ut vid samma tidpunkt som nedan nämnda lönejusteringar.

§ 4 Lönejusteringar

Lönejusteringar 1.3.2003

Lönerna höjs 1.3.2003 eller vid ingången av den lönebetalningsperiod som börjar närmast därefter, så som nedan sägs om höjning av löner. Förhöjningen är i medeltal 3,1 %. Den innefattar en allmän förhöjning på 2,1 %, en kvinnolönepott på 0,1 %, en låglönepott på 0,1 % samt en branschpott på 0,8 %. Hur branschpotten används beskrivs i § 12.

Lönejusteringar 1.3.2004

Information om löneförhöjningen 1.3.2004 eller vid ingången av den lönebetalningsperiod som börjar närmast därefter ges senare. Förhöjningen är i medeltal 2,4 %. Den innefattar en allmän förhöjning på 1,9 % samt en branschpott på 0,5 %. Hur branschpotten används avtalas lokalt.

§ 5 Grundtimlöner och tidlöner

Grundtimlönerna och lönerna för unga arbetstagare höjs med 17–18 cent per timme genom en allmän förhöjning och dessutom med sammanlagt 4 cent per timme genom delar av jämställdhetspotten och branschpotten. Grundtimlönerna och lönerna för unga arbetstagare bestäms då enligt följande tabell:

Lönegrupp		€/timme
I	A	9,67–10,72
	B	8,54–9,91
	C	7,87–8,81
II	A	7,61–8,21
	B	7,47–7,81
III		7,37–7,42
IV		6,76
O		7,00
Lönerna för unga arbetstagare		6,21–6,43

De individuella löner som ingår i den lönetabell som presenteras ovan höjs enligt följande: Om en arbetstagares grundtimlön i lönegrupp IA är minst 9,73 euro per timme höjs den med 22 cent per timme. I övriga fall höjs grundtimlönerna eller motsvarande med 21 cent per timme.

§ 6 Arbetserfarenhetstillägg

Arbetserfarenhetstilläggen höjs med 2,5 %. Höjningen innefattar en allmän förhöjning och delar av jämställdhets- och branschpotterna. Det höjda arbetserfarenhetstillägget uppgår efter 2 tjänstgöringsår till 0,40 euro, efter 4 tjänstgöringsår till 0,80 euro och efter sju tjänstgöringsår till 1,20 euro.

§ 7 Individuellt tillägg

Det individuella tillägget höjs med en allmän förhöjning på 2,5 %, dock minst med 1 cent.

§ 8 Arbetsmiljö tillägg

På arbetsmiljö tilläggen görs en kostnadsfokuserad höjning på i medeltal 2,5 %. Det höjda arbetsmiljö tillägget kan vara högst 2,49 euro per timme.

§ 9 Prestationslöner

Prestationslönerna, utom när det gäller lönesättningen inom den privata sektorn, höjs med i medeltal 2,9 %. Höjningen innefattar en allmän förhöjning på 2,1 % och en prestationslönedel på 0,8 % av branschpotten. På grund av systemet med förkortning av arbetstiden betalas de löner som följer gällande ackordlönesättning i respektive kollektivavtal inom den privata sektorn, fransett skogsbranschen, förhöjda med 4,6 %.

De inkomstmål för delackordlönesättningen som avses i bilaga 4 till arbetskollektivavtalet höjs med 2,9 %. Inkomstmålen, de fasta delarna och koefficienterna för omräkning i pengar är då följande:

Inkomstmål

Nivå I	12,33–15,28 €/tim.
Nivå II	11,05–13,64 €/tim.
Nivå III	10,61–12,43 €/tim.
Nivå IV	10,14–11,85 €/tim.
Nivå V	9,41–10,98 €/tim.
Nivå VI	8,60–10,02 €/tim.

Fasta delar

Nivå I	8,02– 9,93 €/tim.
Nivå II	7,18– 8,87 €/tim.
Nivå III	6,89– 8,08 €/tim.
Nivå IV	6,59– 7,71 €/tim.
Nivå V	6,11– 7,14 €/tim.
Nivå VI	5,59– 6,51 €/tim.

Koefficienter för omräkning i pengar

Nivå I	0,0719–0,0891 €/min.
Nivå II	0,0645–0,0808 €/min.
Nivå III	0,0618–0,0725 €/min.
Nivå IV	0,0592–0,0691 €/min.
Nivå V	0,0549–0,0640 €/min.
Nivå VI	0,0502–0,0584 €/min.

§ 10 Lön för arbetstagare i sysselsättningsverksamhet för handikappade

Grundtimlönerna för arbetstagare i sysselsättningsverksamhet för handikappade höjs med den procentsats man får när man räknar ut medeltalet av höjningens övre och nedre gräns i respektive lönegrupp.

§ 11 Lön och individuellt tillägg för huvudförtroendeman

Lönen för en huvudförtroendeman i huvudsyssla bör vara minst på nivån med den nedre gränsen för lönegrupp I A.

Den nedre gränsen för det individuella tillägget för huvudförtroendemän, vilket nämns i § 31 punkt 4 i arbetskollektivavtalet, har höjts med 4 cent och den övre gränsen med 8 cent. Efter förhöjningen är arvodet 0,29–0,75 euro/timme. Arvodet för enskilda förtroendemän höjs så att arvodets relativa värde på den glidande skalan består.

§ 12 Branschpott

Av branschpotten på 0,8 % har 0,2 % fördelats centralt på det sätt som beskrivs i § 4–9. De resterande 0,6 % fördelas lokalt. För arbetstagare med ett arbetsavtal som gäller tills vidare, utom för arbetstagare med prestationslön, är branschpotten 0,6 % av summan av det aritmetiska medeltalet av medeltiminkomsterna som anges i § 19 punkt 6 i arbetskollektivavtalet för timavlönade. För arbetstagare med prestationslön har hela branschpotten fördelats centralt.

Hur branschpotten används avtalas lokalt och potten är avsedd att i första hand användas för att eliminera eventuella missförhållanden i tidavlöningen.

I sysselsättningsverksamhet för handikappade är den lokala branschpotten 0,6 %.

§ 13 Justering av medeltiminkomsten i § 19 punkt 6.3 i arbetskollektivavtalet

Den allmänna förhöjningen har följande verkan på de medeltiminkomster per kvartal som avses i § 19 punkt 6 i arbetskollektivavtalet:

De medeltiminkomster som räknats ut på II, III och IV kvartalet år 2002 höjs med 3,1 %. Den medeltiminkomst som räknats ut på I kvartalet år 2003 höjs med 2,1 %.

De höjda medeltiminkomsterna används från den dag då den ovan nämnda allmänna förhöjningen har trätt i kraft.

§ 14 Ändringar och preciseringar i texten

Paragraf 16 har utökats med punkt 3 Nya anställningar och punkt 4 Rättigheter och skyldigheter i samband med beredskap.

I § 19 har de ändringar som överenskommits i förra avtalet införts. Dessutom har bilaga 2 och 4 kompletterats. Paragraf 19 träder i kraft 1.2.2003 och eventuella lönejusteringar till följd av detta görs 1.3.2003.

Paragraf 27 punkt 4 har harmoniserats med det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.

Delackordlönesättningen ges nu ut i form av en separat lönesättningsbok som utgör en del av detta arbetskollektivavtal.

§ 15 Arbetsgrupp för treskiftsarbete

Parterna tillsätter en arbetsgrupp som ges i uppdrag att tillsammans med motsvarande arbetsgrupp enligt det kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet för teknisk personal 2003–2004 (TS-03) fram till 30.3.2003 utreda hur bestämmelserna om oavbrutet och avbrutet treskiftsarbete i TS-03 och TIM-AKA kan utvecklas utan kostnadseffekt.

§ 16 Utveckling av lönesystemet 2003–2007

Utöver detta avtal iakttas det avtal om utveckling av det kommunala lönesystemet under 2003–2007 som undertecknades 13.11.2002.

§ 17 Indexvillkor

Parterna i det inkomstpolitiska avtalet sammanträder i november-december 2003 för att dryfta det ekonomiska läget, prisutvecklingen och faktorer som påverkat dessa.

Den inkomstpolitiska utredningskommissionen konstaterar förändringen i konsumentprisindex (2000=100) från november 2002 till oktober 2003. Indexvillkoret här nedan tillämpas om inte parterna i detta avtal enhälligt kommer överens om något annat.

Om konsumentprisindex (2000 = 100) stiger med mer än 2,7 % från november 2002 till oktober 2003, höjs lönerna i samband med följande allmänna förhöjning med ett belopp som motsvarar överskridningen.

Förhöjningar på 0,4 procent eller mindre betalas dock inte ut.

Den inkomstpolitiska utredningskommissionen konstaterar storleken på en eventuell indexförhöjning.

§ 18 Förtjänstutvecklingsklausul

Parterna i det inkomstpolitiska avtalet sammanträder i maj 2004 för att dryfta den allmänna ekonomiska situationen och förtjänstutvecklingen och för att utreda hur de mål som ställts upp för avtalet uppnåtts.

Förtjänstutvecklingen granskas under perioden IV/2002–IV/2003 eller under en motsvarande statistikperiod. Den inkomstpolitiska utredningskommissionen bistår vid behov vid utredningsarbetet. Man kommer att utreda hur jämnt inkomsterna har utvecklats under avtalsperioden för alla löntagare och inom olika sektorer eller avtalsområden, med beaktande av de mål som uppställts för lönerna i detta avtal. Parterna i det inkomstpolitiska avtalet avtalar om hur väl utredningarna skall täcka de enskilda sektorerna och avtalsområdena.

Parterna avtalar också om vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas.

Om någon av parterna i det inkomstpolitiska avtalet anser att man i förtjänstutvecklingsgranskningen för någon sektors eller något avtalsområdes del inte har nått det slutresultat som avses i avtalet, kan parten kräva att granskningen överförs till en skiljenämnd som tillsätts i enlighet med vad som närmare avtalats i förhandlingsresultatet i det inkomstpolitiska avtalet.

§ 19 Då anställningsvillkoren är bättre än villkoren i arbetskollektivavtalet

Anställningsvillkor som 31.1.2003 var bättre än de som gäller enligt detta arbetskollektivavtal och den lönenivå som uppstått på grundval av dessa villkor förblir oförändrade, om inte något annat har överenskommit genom detta arbetskollektivavtal.

Lokala system som gäller ersättning för resekostnader och/eller kostpenning iakttas oförändrade, ifall man inte lokalt kommer överens om att börja tillämpa § 24 i arbetskollektivavtalet.

§ 20 Unga arbetstagare

Medan detta arbetskollektivavtal är i kraft kan man komma överens om följande beträffande lönen för unga arbetstagare:

För att förbättra sysselsättnings- och praktikförutsättningarna för ungdomar under 25 år kan den högsta lönen till ungdomar betalas medan obligatorisk praktik i anknytning till en examen pågår.

För att förbättra sysselsättningsförutsättningarna för ungdomar kan man genom lokala avtal avvika från bestämmelserna i § 19 i arbetskollektivavtalet om den lön som betalas för praktikantjobb, sommarjobb o.dyl. under semesterperioden. Denna bestämmelse gäller inte s.k. säsongarbetare.

§ 21 Medlemsavgifter till fackföreningar

Vid uppbörden av medlemsavgifter till fackföreningar följs fortfarande de bestämmelser som var i kraft 31.1.2003.

§ 22 Förfall

Om det förhandlingsresultat för det inkomspolitiska avtalet som under-tecknades 18.11.2002 inte undertecknas som ett inkomspolitiskt avtal, förfaller detta avtal.

Helsingfors den 30 november 2002

KOMMUNALA ARBETSMARKNADSVERKET

KOMMUNSEKTORNS FACKFÖRBUND KAT RF

KOMMUNALT ARBETSKOLLEKTIVAVTAL FÖR TIMAVLÖNADE 2003–2004

§ 19 AVLÖNING, LÖNEFORMER OCH UTRÄKNING AV MEDELTIMINKOMST

1 Allmänna lönebestämmelser

1.1 Tillämpning av de allmänna bestämmelserna

De allmänna bestämmelserna om lönen tillämpas på alla löneformer.

1.2 Avbrott i arbete

Om en arbetstagare till följd av avbrott i arbetena på grund av regn, köld eller något annat naturhinder inte kan utföra sitt arbete, skall man för denna tid försöka ordna något annat arbete för honom. Lön för väntetid betalas inte till följd av avbrott på grund av regn, kyla eller något annat naturhinder.

1.3 Förflyttning till lägre avlönat arbete

Till en sådan arbetstagare som till följd av olycksfall i arbete eller yrkessjukdom som inträffat i arbetet i en kommun eller samkommun blivit oförmögen att utföra sitt tidigare arbete och som till följd av detta på basis av ett läkarutlåtande förflyttas till ett annat, väsentligt lägre avlönat arbete som motsvarar hans arbetsförmåga, betalas för detta arbete en lön som motsvarar hans tidigare inkomst, minskad med ett belopp som motsvarar den av kommunen eller samkommunen bekostade livräntans fyllnadsränta eller olycksfallspension.

Om löneförhöjningar har verkställts efter den ovan nämnda tidpunkten, justeras den tidigare inkomsten med motsvarande belopp.

1.4 Avsevärt nedsatt arbetsförmåga

Då det är fråga om någon annan än en i punkt 1.3 avsedd arbetstagare, vars arbetsförmåga är avsevärt nedsatt, avtalar arbetsledningen med arbetstagaren och arbetstagarnas förtroendeman om skälig lön för arbetet.

1.5 Effektiv användning av arbetstiden

När tidlön liksom även när andra löneformer tillämpas förutsätter man att arbetstiden används effektivt.

1.6 Bestämning av lönegrupp

Oberoende av löneform bör för varje arbetstagare bestämmas en lönegrupp till vilken han hör.

2 Löneformer

I kommunala timavlönade arbeten används följande löneformer:

- 1 Tidlön
- 2 Prestationslön
 - a) Rakt ackord
 - b) Delackord

Vid sidan av ovan nämnda löneformer kan man tillämpa de särskilda arvoden som anges i punkt 5.

Valet av löneform för varje arbete bör grunda sig på att löneformen bidrar till att arbetet sköts på ett ändamålsenligt sätt.

Förutom den lön som räknas ut på de grunder som hör till respektive löneform betalas det också arbetstidstillägg och övriga ersättningar (för bl.a. skift-, kvälls-, natt-, lördags-, söndags-, overtids- och nödarbete) enligt bestämmelserna i lagen och arbetskollektivavtalet.

3 Tidlön

3.1 Definition

Tidlön är en löneform där arbetstagarens lön räknas ut enligt arbetstiden så att grundtimlönen och de tidlönsrelaterade tillägg som följer arbetskollektivavtalet används som grund för lönen.

3.2 Lönegrunder

Med tidlön avses summan av följande lönefaktorer:

Grundtimlönen bestäms yrkesbeteckningsvis enligt bilaga 1 och 2. För grundtimlönen beaktas genomsnittligt de svårighetsfaktorer och de arbetsförhållanden som är permanenta.

De särskilda tillägg (bilaga 3) som betalas på grundval av antingen arbetserfarenhet, personliga egenskaper eller arbetsförhållanden, är:

- 1 arbetserfarenhetstillägg
- 2 individuellt tillägg
- 3 arbetsmiljötillägg.

3.3 Lön för tillfälligt arbete

Om en arbetstagare är förhindrad att utföra sitt ordinarie arbete eller om behov annars finns, är han skyldig att tillfälligt utföra också annat arbete. För sådant arbete betalas den lön som det tillfälliga arbetet förutsätter. Om arbetet är lägre avlönat, betalas dock en lön som motsvarar arbetstagarens eget yrke eller arbete under den pågående och den därpå följande löneperioden.

3.4 Användning av tidlön

Tidlön används bl.a. i följande fall:

- Då mängden arbetsprestationer på grund av arbetets natur endast har en liten direkt betydelse för hur effektivt arbetsuppgifterna utförs (t.ex. särskilda övervakningsarbeten, verktygsfilarens och verktygsmekanikerns m.fl. arbete).
- Då man inte har ansett sig kunna tillämpa ackordavlöning för att förutsättningar saknas (t.ex. då arbetstagaren saknar erfarenhet av arbeten som förekommer sällan).

Oberoende av löneformen utgör dock för varje arbete den inkomstminimiminkomst, som arbetstagaren skulle få om han gör samma arbete mot tidlön.

4 Prestationslön

4.1 Definition

Med prestationslön avses alla de löneformer där inkomstens storlek direkt bestäms enligt mängden prestationer.

4.2 Lönegrunder

Vid raka ackord bildas timinkomsten enligt antalet prissatta prestationer som utförts.

Timinkomsten vid delackord bildas dels av en fast del som betalas per timme, dels enligt antalet utförda prissatta prestationer.

De särskilda tilläggen enligt bilaga 3 ingår i prissättningen.

4.3 Allmänna förutsättningar för användning av prestationslön

- De lokala parterna skall gemensamt komma överens om användningen av prestationslön.
- När alla kostnadsfaktorer beaktas blir kostnaderna per arbetsprestation mindre än om tidlön används.
- Arbetsmetoderna är fastslagna.
- Nivån på organiseringen av arbetet är åtminstone tillfredsställande.
- Den sporrande delen av lönen bör vara sådan att det inte inverkar negativt på t.ex. kvalitetsnivån, lönsamheten i arbetet eller arbetarskyddet.

4.4 Tillämpningsvillkor

Arbetstagaren bör i mån av möjlighet ges tillfälle att utföra arbete mot prestationslön, såvida arbetets art tillåter det och det avlöningstekniskt är möjligt.

4.5 Tillämpning av lönesättning inom den privata sektorn

I de arbeten för vilka kommunen eller samkommunen inte har någon egen ackordlönesättning kan man i tillämpliga delar iaktta motsvarande lönesättningar som avtalats mellan arbetsmarknadsorganisationerna inom de privata branscherna. Om förändringar i dessa lönesättningar inträffar under detta avtals giltighetstid, tas de ändrade lönesättningarna i bruk vid samma tidpunkt som de trätt i kraft inom de privata branscherna.

4.6 Minimilönesättning

Beträffande andra prestationslöner än de som nämns i bilaga 4 kan man ingå lokala avtal. Lönesättningarna för lokala avtal om prestationslöner skall vara sådana att minimilönesättningsnivån vid normalt ackordarbetstempo är 30 % högre än den lägsta grundtimlönen i respektive lönegrupp. Den lägsta nivån för lönesättning bestäms i lönegrupp I enligt lönegrupp I C och i lönegrupp II enligt

lönegrupp II B. I lönesättningsgrunderna i avtal om prestationslön fastställs det hur en förändring i mängden arbetsprestationer inverkar på inkomsten.

Om lokala prestationslönesättningar skall man komma överens innan arbetet inleds. Om man efter att arbetet inletts konstaterar att lönesättningen är felaktig, kan den under arbetets gång ändras, dvs. höjas eller sänkas.

Om en arbetshelhet sträcker sig över gränsen mellan två löneperioder skall minst 90 % av den beräknade slutliga ackordinkomsten betalas som förskottslön för ackordet. Man skall om möjligt mäta ackordet och betala grundpenningar åtminstone varje kvartal.

4.7 Lön för avbrottstid

Om det uppkommer avbrott i prestationsavlönat arbete, med undantag av sådant arbete som avses i bilaga 4, av någon orsak som inte beror på arbetstagaren, t.ex. för att man blir tvungen att vänta på arbetsmaterial, skall för arbetstagaren under tiden för avbrottet såvitt möjligt anordnas annat arbete som motsvarar hans yrkeskicklighet. Om något arbete inte kan ordnas, betalas medeltimlön för det avbrutna ackordet för varje timme.

En arbetstagare som får prestationslön kan vid behov tillfälligt också förflyttas från sitt eget ackord till något annat arbete. För sådant arbete betalas lön enligt det tillfälliga arbetet. Är det tillfälliga arbetet sämre avlönat och annat än prestationsavlönat arbete, betalas dock medeltimlön för arbetstagarens eget ackord under den pågående och den därpå följande veckan.

5 Särskilda arvoden

5.1 Definition

Med särskilda arvoden avses arvoden som inte direkt är beroende av mängden arbetsprestationer och som betalas på basis av utförandet av ett arbete eller av faktorer med anknytning till arbetsresultatet (t.ex. den tid en maskin är i gång eller en maskins verkningsgrad, råvaruinbesparingar, produktens kvalitet, mängden utskottsvaror m.m.).

5.2 Prissättning

Enligt definitionen bör prissättningen för ett separat arvode grunda sig på sådana mätbara faktorer som är kopplade till utförandet av

arbetet eller till arbetsresultatet, men som inte direkt har att göra med mängden arbetsprestationer. Sådana grunder för separata arvoden kan vara t.ex.:

- kvalitetsnormer för arbetsprestationer, på basis av vilka det är möjligt och ändamålsenligt att bestämma ett s.k. kvalitetsarvode.
- råvaruinbesparingar eller andra särskilda kostnadsinbesparingar i samband med arbetet vilka kan konstateras genom uträkningar och på basis av besparingarna bestämmas som ett slags inbesparingsarvode.

Prissättningsgrunderna utreds utgående från ett tillräckligt stort material. Arvodets storleksklass bestäms med hjälp av en lämplig koefficient så att belöningen som arvodet utgör leder till förbättrad lönsamhet med beaktande av samtliga kostnadsfaktorer.

5.3 Förutsättningar för användning av särskilt arvode

Särskilt arvode kan tas i bruk i anslutning till alla löneformer i enlighet med de synpunkter som kommunens eller samkommunens lönemyndigheter framför.

Grundförutsättningen är att användningen av arvodet kan anses leda till en sänkning av totalkostnaderna per prestationsenhet och att betalningen av arvodet grundar sig på kommunens eller samkommunens ensidiga beslut och på att hävning av beslutet inte ger rätt till inkomstkompensation.

6 Uträkning och justering av medeltiminkomsten

6.1 Uträkningsregel

Medeltiminkomsten är det aritmetiska medeltalet av medeltiminkomsterna uträknade på två kvartal.

- beräkningsgrund för februari, mars och april är föregående års II och IV kvartal,
- beräkningsgrund för maj, juni och juli är föregående års III och innevarande års I kvartal,
- beräkningsgrund för augusti, september och oktober är föregående års IV och innevarande års II kvartal,
- beräkningsgrund för november och december är innevarande års I och III kvartal och för januari föregående års I och III kvartal.

Medeltiminkomsten räknas ut i enlighet med den betalda eller till betalning förfallna lönen för arbetad tid, med undantag av den förhöjningsdel som utöver grundlönen betalas för nödarbete eller för sådant övertidsarbete som utförts med stöd av lag eller avtal, genom att lönen divideras med motsvarande antal arbetstimmar. Löneperioderna följer uträkningsperioderna så, att då en löneperiod infaller under två olika uträkningsperioder, räknas löneperioden till den föregående uträkningsperiod under vilken minst hälften av löneperiodens dagar infaller.

Som lön som betalas för arbetad tid betraktas den lön jämte eventuella individuella tillägg och arbetsmiljötillägg som betalas i tidavlönat och totaltimavlönat samt i ackordlönesatt arbete eller annat prestationsavlönat arbete, och till uträkningsperioden hörande ackordgrundpenningar, skiftpåslag, kvälls- och natttillägg samt i § 17 punkt 3 eller 4 nämnd förhöjd lön, veckoledighetsersättning enligt 32 § arbetstidslagen, de ersättningar på 1,8 % och 7,4 % som betalas i treskiftsarbete, söckenhelg ersättning som betalats för tid i arbete samt söndagspåslag på 100 %, oberoende av om det är fråga om övertidsarbete, nödarbete eller ordinarie arbete.

Som lön för tid i arbete anses dock inte

- de höjningsdelar för övertidsarbete som avses i § 14 i arbetskollektivavtalet, ersättning som betalats för icke uttagna skiftledighetsdagar i treskiftsarbete
- s.k. toffelpenning
- beredskapsersättning
- söckenhelg ersättning, som inte betalats för tid i arbete
- särskilda arvoden, om de inte förtjänas och betalas per löneperiod
- verktygsersättningar
- lön som betalats för avlönade arbetsledighetsdagar och lediga dagar, kostpenning
- semesterlön, sjuklön och lön för moderskapsledighet, eller
- andra eventuella lönefaktorer, som inte betalats för tid i arbete.

6.2 Uträkningsregel i undantagsfall

Om den aritmetiska medeltiminkomsten inte skäligen kan räknas ut på det sätt som anges i punkt 6.1, eller om detta uträkningssätt leder till ett orimligt resultat, skall den lön som betalas för avlönade perioder av befrielse från arbetet uppskattas enligt vad arbetstygaren under den tiden sannolikt skulle ha intjänat, om han hade varit i arbete.

6.3 Höjning av medeltiminkomsten

Om en eller flera allmänna förhöjningar har företagits i arbetstgarnas löner efter uträkningen av den i punkt 6.1 och 6.2 åsyftade medeltiminkomsten, höjs medeltiminkomsten i motsvarande mån med ett belopp som avtalsparterna separat kommer överens om.

— — —

BILAGA 1

GRUNDTIMLÖNERNA FR.O.M. 1.3.2003

Lönegrupp		€/tim.
I	A	9,67–10,72
I	B	8,54–9,91
I	C	7,87–8,81
II	A	7,61–8,21
II	B	7,47–7,81
III		7,37–7,42
IV		6,76
O		7,00
U		6,21–6,43

BILAGA 2

INPLACERING I LÖNEGRUPPER

LÖNEGRUPP I A

Arbetstagare med arbetsledaransvar.

Specialyrkesmän, t.ex.

- verktygsmekaniker
- personer i mycket krävande felsökningsuppgifter

Arbetstagare med många sysslor i uppgifter som förutsätter krävande yrkesutbildning eller mycket ingående erfarenhet.

LÖNEGRUPP I B

Äldre yrkesmän i krävande uppgifter som förutsätter yrkesutbildning eller erfarenhet.

Äldre yrkesmän i mycket krävande uppgifter som förutsätter yrkesutbildning eller erfarenhet inom park- och trädgårdsskötsel.

Äldre yrkesmän i mycket krävande uppgifter som förutsätter ingående erfarenhet av underhålls- och reparationsarbete på idrottsplaner, friluftsanläggningar och friluftsområden.

Användare av arbetsmaskin, vilka använder tre eller flera olika maskiner eller enligt arbetsgivarens önskan endast en maskin (väghyvel eller grävmaskin).

LÖNEGRUPP I C

Äldre arbetare i krävande uppgifter som förutsätter yrkesutbildning inom park- och trädgårdsbranschen eller mycket ingående erfarenhet.

Äldre arbetare i krävande underhålls- och reparationsarbete på idrottsplaner, friluftsanläggningar och friluftsområden som förutsätter erfarenhet.

Special- och lastbilschaufförer.

Användare av arbetsmaskin, vilka använder två stora maskiner eller flera små maskiner (traktor, sopmaskin e.dyl.).

LÖNEGRUPP II A

Andra än i lönegrupp I nämnda yrkesmän, chaufförer, användare av maskiner.

Yngre yrkesmän i arbeten som utvecklar yrkesfärdigheten.

LÖNEGRUPP II B

Arbetstagare som arbetar i krävande diverse- och hjälparbeten eller kontinuerligt under menliga förhållanden.

LÖNEGRUPP III

Yrkesmannabiträden och arbetstagare som utför enkla arbeten, vilka kan inläras nästan genast.

LÖNEGRUPP IV

Tillfälliga säsongarbetare i rengöringsarbeten, trädgårds- och med dessa jämförbara arbeten samt sådana tillfälliga arbetstagare i högst sex månaders anställningsförhållande vilka inte innehar den yrkeskunnighet och/eller arbetserfarenhet som krävs för en uppgift som avses i lönegrupperna I–III.

LÖNEGRUPP O

Elever som har ingått läroavtal.

BILAGA 3

SÄRSKILDA TILLÄGG

1 Arbetserfarenhetstillägg

Om arbetstagarens skicklighet eller effektivitet i arbetet eller de krav uppgifterna ställer avviker från den allmänna medelnivån, kan till arbetstagaren enligt prövning betalas ett arbetserfarenhetstillägg på högst 1,2 euro. Ett på basis av prövning beviljat arbetserfarenhetstillägg kan av grundad anledning också sänkas.

Arbetserfarenhetstillägget bör dock efter 2 tjänstgöringsår som berättigar till semester uppgå till 0,4 euro, efter 4 tjänstgöringsår till 0,8 euro och efter 7 tjänstgöringsår till 1,20 euro. Vid uträkningen av dessa tider iaktas bestämmelserna i § 26 punkt 5 i arbetskollektivavtalet.

Arbetserfarenhetstillägget beviljas utan ansökan. Rätten till arbetserfarenhetstillägg börjar vid ingången av den lönebetalningsperiod som följer närmast efter den lönebetalningsperiod under vilken den till arbetserfarenhetstillägg berättigande anställningstiden har uppfyllts.

En arbetstagare är skyldig att till arbetsgivaren lämna in arbetsintyg som gäller de anställningstider vilka ligger till grund för beviljandet av arbetserfarenhetstillägget. Om intygen inte har lämnats in i tid, betalas arbetserfarenhetstillägget retroaktivt högst från början av den lönebetalningsperiod som börjar närmast efter ingången av det kalenderår som föregår inlämnandet av intygen.

2 Individuellt tillägg

Till en arbetstagare som arbetar på tidlön kan betalas ett individuellt tillägg på minst 0,1 euro per timme.

Det individuella tillägget betalas till arbetstagaren för samtliga arbetade timmar. Betalningen av tillägget skall grunda sig på arbetstagarens personliga egenskaper, vilka är bl.a. följande:

- skicklighet
- effektivitet i arbetet
- arbetserfarenhet,
- utbildning (exempelvis arbetsteknisk utbildning eller yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om yrkesexamina, yrkesexamen eller specialyrkesexamen)

- verksamhet inom ansvarsfulla uppgifter.

Om de ansvarsfulla uppgifterna är temporära, betalas tillägget för denna temporära tid.

Tillägg kan dessutom betalas till arbetstagare som kontinuerligt arbetar under menliga förhållanden, varvid betalningen skall beaktas när storleken på det arbetsmiljö tillägg som eventuellt betalas separat fastställs.

3 Arbetsmiljö tillägg

Till en arbetstagare som arbetar på tidlön skall, när arbetsmiljön det förutsätter, betalas ett arbetsmiljö tillägg på högst 2,49 euro per timme.

Arbetsmiljö tillägg betalas endast för den tid under vilken de menliga förhållandena råder. I undantagsfall kan tillägget betalas som ett genomsnitt. Betalningen av tillägget skall grunda sig på

- risken för olycksfall,
- hur smutsigt arbetet är,
- hetta,
- obekväma arbetsställningar,
- andra obekväma arbetsbetingelser eller
- anpassning efter yrkesmans arbetstakt.

När man överväger tilläggets storlek skall vikten av dessa menliga faktorer beaktas.

BILAGA 4

DELACKORD

1 Allmänt

Delackordlönesättningarna gäller antingen individuellt eller gruppvis. Inkomsten består av en fast del per arbetstimme för varje arbetstagare och en arvodesdel som är beroende av individens eller gruppens prestationsnivå. Delackordlönesättningarna innefattar bl.a.

- arbetserfarenhetstillägg
- individuellt tillägg
- arbetsmiljötilägg.

När det gäller delackord som utförts av en grupp delas arvodesdelens totaltid mellan gruppmedlemmarna i förhållande till arbetstimmarna.

Den standardtid som utgör grund för delackordlönesättningen omfattar, om inte något annat nämns:

eventuell förberedelsetid, tid för utförandet och hjälptid (dagstandard + återhämtningstid), som består av bl.a.

- daglig förflyttning,
- hämtning och returnering av arbetsmaskiner, arbetsredskap, material osv.,
- utredning av arbetsdirektiv, rapportering e.dyl.,
- dagligt arrangerande och skötsel av arbetsplatsen, maskinerna, redskapen osv.,
- på- och avklädning av särskild skyddsklädsel som arbetet kräver,
- oundvikligt väntande i anslutning till arbetet (dock inte s.k. störningstider) som beror på arbetets natur och
- övriga tider som motsvarar de ovan nämnda tiderna och som inte ingår i grundtiden eller i förberedelsetiden,
- återhämtningstid, vars längd beror på hur påfrestande arbetet är. De i arbetskollektivavtalet nämnda kafferasterna samt övriga personliga hjälptider, såsom personliga behov och tvättning i synnerligen smutsiga arbeten, betraktas som återhämtningstider, vilka ingår i den totala återhämtningstiden.

2 Ibrukttagande

Kollektivavtalsparterna rekommenderar att prestationsavlöning enligt delackordlönesättningen skall iakttas som primär löneform i arbeten över vilka det har uppgjorts en delackordlönesättning som ingår i denna bilaga.

Om ibrukttagandet av lönesättningen skall avtalas lokalt.

Vid ordnandet av den utbildning och den information som ibrukttagandet av ackordlönesättningen förutsätter understryks det lokala samarbetet mellan arbetstagarna och arbetsgivaren. Avtalsparterna ger vid behov hjälp vid ordnandet av information och utbildning.

3 Försöksavtal

Vill man inte avtala om att delackordlönesättningen skall användas varaktigt, rekommenderar avtalsparterna att man i kommunerna och samkommunerna mellan arbetsgivaren och KAT:s lokalförning eller av denna befullmäktigad berörda förtroendemannan ingår ett försöksavtal om användningen av delackordlönesättningarna. Vid ingåendet av försöksavtalet skall följande principer iakttas:

- objekten för försöket fastställs,
- försökets längd fastställs till en med tanke på arbetshelheten tillräckligt lång tid och
- den garantilön fastställs som skall betalas under den tid försöket pågår (den nuvarande totaltim- eller tidlönen) och som skall betalas om den är högre än lönen enligt delackordlönesättningen.

4 Dimensionering

De flesta lönesättningarna förutsätter att arbetsobjekten förhandsdimensioneras och klassificeras, åtgärder som utförs gemensamt av förtroendemannen för de berörda arbetstagarna och en representant för arbetsgivaren. Dimensioneringen/klassificeringen utförs enligt arbetsledardistrikt eller så att den gäller andra ändamålsenliga ansvarsområden.

5 Ackorduträkning

Individuellt ackord:

Inkomst = FD + AD
Inkomst = FD + <u>ADG</u>
N

Gruppackord:

FD = Fast del som betalas individuellt per arbetstimme

AD = Den arvodesdel gällande en enskild arbetstagare som fås ur lönesättningen

ADG = Den arvodesdel som fås ur lönesättningen för en arbetsgrupp bestående av två eller flera arbetstagare

N = Antalet gruppmedlemmar (timantalet detsamma)

6 Inkomstmål

Inkomstmålet är i prestationsavlönat arbete en så stor inkomst per timme som i olika yrken avtalas lokalt centralt inom följande gränser om inte lönenivån av särskilda skäl förutsätter något annat:

		€/tim.
Nivå I	Elmontör, transformatormontör	12,33–15,28
Nivå II	Äldre yrkesman, väghyvelförare	11,05–13,64
Nivå III	Yngre elmontör, frontlastar- och lastbilsförare	10,61–12,43
Nivå IV	Yngre yrkesman, traktorförare	10,14–11,85
Nivå V	Fullt yrkeskunnig parkarbetare, diversearbetare och hjälpkarl	9,41–10,98
Nivå VI	Park- och trädgårdsarbetare samt de arbetstagare som finns nämnda i lg IV i bilaga 2 till arbetskollektivavtalet	8,60–10,02

7 Fasta delar

Den fasta del som per arbetstimme betalas till en arbetstagare utgör 65 % av inkomstmålet ($0,65 \times$ inkomstmålet). Minimi- och maximivärdena för de fasta delarna enligt nivågrupperingen är följande:

	€/tim.
Nivå I	8,02–9,93
Nivå II	7,18–8,87
Nivå III	6,89–8,08
Nivå IV	6,59–7,71
Nivå V	6,11–7,14
Nivå VI	5,59–6,51

8 Koefficienter för omräkning i pengar

Den arvodesdel som betalas till en arbetstagare på grund av arbetsprestation är till storleken 35 % av inkomstmålet när arbetstagarens arbetsprestationsnivå överensstämmer med normal ackordtakt. Lönesättningen i fråga om arvodesdelen har angetts i tid (minuter), den intjänade tiden skall med tanke på lönebetalningen omräknas i euro. Omräkningen i eurobelopp sker med hjälp av en koefficient för omräkning i pengar (hur mycket en minut är värd i pengar) så, att det lokalt avtalade inkomstmålet multipliceras med 0,0058333 ($0,35/60$).

Minimi- och maximivärdena för koefficienterna för omräkning i pengar enligt nivågrupperingen är följande:

	€/min.
Nivå I	0,0719–0,0891
Nivå II	0,0645–0,0808
Nivå III	0,0618–0,0725
Nivå IV	0,0592–0,0691
Nivå V	0,0549–0,0640
Nivå VI	0,0502–0,0584

9 Delackordlönesättningarna

Delackordlönesättningarna framgår av den separata lönesättningsbok som är en del av denna bilaga.

Alla ackordtider har angetts i minuter på nivån för normal ackordtakt.

Lönesättningarna har inom huvudindelningen grupperats med numrering för de enskilda arbetena. Om lönesättningen har uppgjorts lokalt, dvs. endast i fråga om ett objekt, har tecknet *) lagts till efter numreringen.

Huvudindelning:

- A Underhåll av gator
- B Renhållning av gator
- C Parkarbeten
- D Totalrenovering av byggnader
- E Byggande av luftledningar och jordkablar
- F Montering av gatu- och parkbelysningsanordningar
- G Byggande av transformatorer
- H Byggande av kommunalteknik
- I Vattenverksarbeten
- J Stadsmätning